

Ospa wietrzna

Ospa wietrzna jest chorobą występującą powszechnie, którą wywołuje wirus ospy wietrznej – półpaśca (VZV). Chorobą zakaźną, „głównie wieku dziecięcego, gdyż 75% wszystkich zachorowań przypada na dzieci do 9r.ż , ale występuje również wśród młodzieży i dorosłych. Postrzegana jest jako łagodna choroba, jednak może się wiązać z ciężkimi powikłaniami, zwłaszcza u osób z obniżoną odpornością i leczonych immunosupresyjnie. Wirus ospy wietrznej – półpaśca należy do bardzo zakaźnych wirusów i powoduje zachorowania nawet u 90% osób mających kontakt z osobą chorą na ospę wietrzną. [2]

Ospa wietrzna jest pierwotną infekcją, po której wirus nie zostaje wyeliminowany z organizmu, ale przechodzi w stan utajenia, a wiele lat później może ulec reaktywacji, wywołując półpaśca.[3]

Ospa wietrzna charakteryzuje się: gorączką trwającą 1-5 dni oraz wysypką , która początkowo przybiera postać plamki, następnie grudki przechodzące w pęcherzyki wypełnione płynem surowicznym. Wykwity na skórze pojawiają się w kilku rzutach i mogą powodować trwałe zmiany bliznowate. Wysypce może towarzyszyć świąd skóry.

Półpaśiec objawia się bolesną, pęcherzykową wysypką, ułożoną wzdłuż przebiegu nerwów czuciowych, umiejscowioną na tułowiu lub w obrębie nerwu twarzowego oraz dotkliwymi bólami neuralgicznymi zaatakowanej okolicy.

Najczęstszymi powikłaniami ospy wietrznej są:

- wtórne zakażenia bakteryjne skóry i tkanek miękkich,
- wirusowe i bakteryjne zapalenia płuc,
- powikłania w zakresie układu nerwowego : aseptyczne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, zapalenie mózgu z towarzyszącą ataksją mózdkową, zespół Reye'a, porażenie nerwu twarzowego, zapalenie nerwu wzrokowego,
- zapalenie mięśnia sercowego.

Ospa wietrzna u kobiet w ciąży może powodować wrodzoną lub okołoporodową postać choroby u dziecka.

W Polsce istnieje możliwość uodpornienia czynnego przeciw ospie wietrznej poprzez zastosowanie preparatu szczepionkowego. Według zaleceń producenta szczepionkę podaje się dzieciom od 9 miesiąca życia do 12 roku życia w jednej dawce, a powyżej 12 lat w dwóch dawkach w odstępie 6 tygodni. [2]

Wskazania do podania szczepionki są następujące:

- osoby zdrowe: dzieci w 13-14 miesiąca życia, podatne dzieci starsze, młodzież i dorośli,
- osoby z otoczenia chorych z upośledzeniem odporności,
- pacjenci z grup dużego ryzyka,
- pacjenci przewlekłe chorzy,
- pracownicy ochrony zdrowia i oświaty, którzy nie chorowali na ospę wietrzną i nie byli szczepieni,
- kobiety w okresie prokreacji z ujemnym wywiadem.[4]

Ponadto szczepionkę można podać do 72 godzin po ekspozycji na ospę wietrzną, wówczas szczepionka chroni przed zachorowaniem lub łagodzi jej przebieg [1]

Bibliografia:

1. D.Mrozek – Budzyn (2009), „Wakcynologia praktyczna”, Wydawnictwo Alfa – medica press, Bielsko-Biała,
2. Red. W. Magdzik, D. Naruszewicz-Lesiuk, A. Zieliński, (2005) „Wakcynologia” Wydawnictwo Alfa – medica press, Bielsko-Biała ,
3. Red. J.Juszczka (1998), „Choroby zakaźne”, Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, Wrocław,
4. Medycyna Praktyczna, (2009), „Co nowego w szczepieniach ochronnych w 2009 roku od niemowlęcia do wieku dojrzałego” Materiały szkoleniowe